

Er det nu en Argumentation for en Minister, der staar og taler om, hvorledes et Valglovsforslag skal bygges op, om det er forsvarligt i sin Teori? Den højtærede Minister havde jo andre Eksempler at ty til. Jeg havde nævnt to, og den ærede Ordfører for det konservative Parti havde nævnt et tredje, hvor det samme Tilfælde indtræder, at Valget forskydes, fordi der ikke er Tillægsmandater nok. Alt dette er ikke gjort af anden Grund end for at illustrere med det eneste Talmateriale, vi har Mulighed for at benytte, at denne Valglovsteori ikke er tilstrækkelig stærk til at holde i alle Tilfælde; det viser ikke blot med Eksempler, der hentes fra Tallenes Verden, men fral selve det Skema, der er forelagt, at naar dette eller dette indtræder, vil det og det ske, nemlig at Teorien ikke vil holde.

Deroverfor burde den højtærede Minister paavise, at denne Teori *kunde* holde. Men det undlod han, ganske simpelt af den Grund, at det kan han ikke, fordi Systemet bygger paa en Teori, som ikke medfører Sikkerhed for Valget, nemlig at Mandaternes Antal skal bestemmes efter det mindste Gennemsnit, som sikrer Valg; saa snart dette mindste Gennemsnit kommer til at ligge saa lavt, at det, divideret ind i det samlede Stemmeantal, giver flere Mandater, end der efter denne Lov er, saa falder hele Valgloven sammen. Det er dette, jeg har paavist. Jeg havde ikke behøvet at benytte disse Eksempler. (*Indenrigsministeren* [Kragh]: Det er det, jeg har bevist er galt!). Det er det, jeg har paavist, altsaa kræver Loven saa og saa mange — jeg skal senere komme tilbage til, hvad Loven utrykkeligt siger herom. Men den højtærede Minister kan ikke paa nogen Maade bestride, at han har fastslaaet, at Loven bygger paa det mindste Gennemsnit; de andre Partiers Antal af Mandater skal fastsættes og afgøres efter det Antal, som det Parti, der har sat sine Folk ind med det mindste Gennemsnit, er naaet til. Og det er ogsaa rigtigt, det er Betingelsen for, at der kan blive Ligelighed, at det mindste Gennemsnit lægges til Grund, ellers kan der ikke efter Systemet blive Ligelighed. Derfor havde man ikke behøvet at tage et enkelt Eksempel, men man kunde sige: Saa snart der opstaar en Partikonstellation her i Landet, hvorved et eller andet Parti tilvejebringer Valg af 2 eller 3 Kandidater med et Gennemsnit af under 8 000, saa holder Valgloven ikke. Der er altsaa ikke Sikkerhed for denne Lov.

Dernæst siger jeg: Men Loven er ogsaa saaledes indrettet, at den overhovedet ikke

kan give Valg, hvis dette Tilfælde indtræder. Og det kommer saa Ministeren ogsaa udenom paa sin Maade. Han kommer udenom det paa den Maade, at han siger, at der i en tidligere Valglov ogsaa har været Vanskeligheder. Han siger, at Loven af 1915 indeholdt ogsaa en Bestemmelse, som ikke kunde anvendes. Det, som den højtærede Minister sigter til, er Fordelingen efter Valgloven af 1915 § 43 af de 3 sidste Tillægsmandater. Der siger den højtærede Minister, at da man skulde anvende denne og foretage Fordelingen, viste det sig, at man kunde ikke følge Reglerne. Nej, det viste sig slet ikke; for det viste sig, at naar man saa paa, hvad der stod i Paragraffen, som henviser baade til det Stykke, hvori denne Bestemmelse staar, og til det foregaaende Stykke, saa kunde man derudaf læse, hvad man skulde foretage. Og dette foretog man, og saa fordelte man de 3 Mandater, som man efter Loven skulde fordele.

Hvis der nu havde været blot den fjerde Antydning af, at denne Paragraf blev benyttet paa en Maade, som ikke kunde læses ud af Loven, hvad maatte man saa have ventet, der vilde være sket? Saa vilde der være sket det, at det vilde være blevet sagt her i Folketinget. Men den højtærede Minister vil kunne se, at Folketingets 8 Mands Udvalg, som beskæftigede sig med dette Spørgsmaal, med hans Forgænger, den senere Indenrigsminister Berg, som Ordfører afgav en Betænkning, hvori de efter at have studeret hele det Materiale, der var givet, og den Beregning, der var lagt til Grund for Valgene, erklærer, at Beregningen er rigtig i enhver Henseende. Hvis man maatte have tyet udenom Loven, vilde man have sagt: Men det har vist sig, at Lovens Bestemmelser har maattet fortolkes paa en Maade, som ligger udenfor visse Forudsætninger, saa at det derfor vil være nødvendigt at ændre dette. Men det siger man ikke, ganske simpelt fordi den Fremgangsmaade, der anvendtes, laa i selve Lovens Ord.

Alle Tilfælde kan ikke omtales i en Lov, det er klart; derimod kan Loven være affattet saaledes, at alle Tilfælde kan løses og maa løses paa en saadan Maade, at ikke een i Folketinget gør Indvending derimod. Den højtærede Minister, som senere er kommet til at beskæftige sig med Folketinget — det gjorde han ikke den Gang —, har nu forsøgt at sige om Folketinget her, at det i 1918 ikke har kunnet læse Paragrafferne 42 og 43, og han retter en ganske særlig Bøbrej-